# Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

**Aanhangsel van de Handelingen**


**Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden**

## 1986

Vragen van het lid **Lodders** (VVD) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over *het gebruik van mineralenconcentraat (verkregen uit mestverwerking) als kunstmestvervanger binnen de EU* (ingezonden 1 april 2015)

Antwoord van Staatssecretaris **Dijksma** (Economische Zaken) (ontvangen 17 april 2015)

Vraag 1 en 2
Deelt u de mening dat het gebruik van mineralenconcentraat (verkregen uit mestverwerking) als kunstmestvervanger toegestaan zou moeten worden, en dat dit niet wordt meegenomen voor de gebruiksnorm dierlijke mest? Zo nee, waarom niet?[1]
Welke stappen heeft u de afgelopen periode richting de Europese Commissie gezet om het gebruik van mineralenconcentraat binnen de Nitraatrichtlijn mogelijk te maken? Wat is het resultaat hiervan?

Antwoord 1 en 2
In mijn brief van 24 februari 2014 (Kamerstuk 33 037, nr. 145) heb ik aangegeven dat ik streef naar een permanente voorziening door erkenning van het mineralenconcentraat als kunstmest. In de afgelopen jaren is veel onderzoek verricht naar dit type meststof, dat geproduceerd wordt uit dierlijke mest door middel van ultrafiltratie of gelijkwaardige technieken, gevolgd door omgekeerde osmose. De resultaten van dit onderzoek tonen aan dat het mogelijk is om zonder extra nitraatuitspoeling kunstmest te vervangen door hoogwaardige meststoffen, gewonnen uit dierlijke mest. Deze meststof kan als hoogwaardige stikstof- en kaliummeststof gebruikt worden. Echter, de Nitraatrichtlijn staat momenteel niet toe dat mineralenconcentraat als kunstmestvervanger, boven de norm voor dierlijke mest, wordt gebruikt. Daarnaast kent de Europese Meststoffenverordening geen productspecificaties voor organische meststoffen.
Op dit moment zet ik mij langs drie sporen om de toepassingsmogelijkheden van mineralenconcentraat verder te vergroten, namelijk via een aanpassing van de Europese kaders voor meststoffen, door in te haken op de discussie

[1] NB: Het gebruik van deze «groene» kunstmest wordt belemmerd door de nitraatrichtlijn (91/676/EEG) en kan niet worden opgenomen in de Verordening voor meststoffen (2003/2003/EC) omdat dierlijke mestproducten niet voldoen aan de technische productspecificaties die worden opgelegd in deze Verordening.


ah-tk-20142015-1986
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2015

over circulaire economie en door in te zetten op vergroting van de pilot mineralenconcentraat en daarna derogatie van de Nitraatrichtlijn.
De Europese Commissie verkent momenteel de mogelijkheden van een brede en geïntegreerde aanpak op het gebied van de circulaire economie. Samen met de Minister Kamp van Economische Zaken maak ik mij sterk om de relaties tussen Europese wettelijke kaders en belemmeringen voor innovatieve investeringen voor groene groei helder te maken. Het gebruik van herwonnen nutriënten is een van de voorbeelden, die onder de aandacht van de Europese Commissie zijn gebracht.
Ten aanzien van de pilot mineralenconcentraat is het mijn ambitie om het aantal productiebedrijven dat aan de pilot deelneemt met instemming van de Europese Commissie te vergroten. De pilot is op 1 januari 2015 een nieuwe fase ingegaan die mogelijkheden biedt om het product verder door te ontwikkelen, kwaliteitsborging beter vorm te geven en aanvullende informatie over de toepasbaarheid te verkrijgen.

Vraag 3
Deelt u de mening dat de productie en het gebruik van mineralenconcentraten een belangrijke bijdrage kan leveren aan de circulaire economie, dat de werkingscoëfficiënt van mineralenconcentraat gelijk is aan die van kunstmest, waardoor het gebruik van kunstmest kan worden verminderd en dus het gebruik van fossiele brandstoffen en import van fosfaat uit derde landen kan worden gereduceerd?

Antwoord 3
Een circulaire economie is een economisch systeem dat het hergebruik van producten en grondstoffen en het behoud van natuurlijke hulpbronnen als uitgangspunt neemt en waardecreatie in iedere schakel van het systeem nastreeft. Door het sluiten van technische en groene kringlopen verbetert het milieu, voorzien we duurzaam in onze welvaart en gaan we optimaal om met onze natuurlijke hulpbronnen. Het winnen van mineralen en andere nutriënten uit afvalstromen, zoals rioolslib of dierlijke mest, is een voorbeeld van de circulaire economie. De Europese Commissie kan via een wijziging van de Europese kaders voor meststoffen het ontstaan van een interne markt voor herwonnen nutriënten stimuleren. Een eerste stap is om herwonnen meststoffen een eigen plek te geven in de meststoffenverordening. Uiteindelijk zouden producten uit dierlijke mest als kunstmestvervanger gebruikt moeten kunnen worden.

Vraag 4
Deelt u de mening dat zolang de Europese Commissie geen toestemming geeft voor het gebruik van «groene kunstmest» de Europese Commissie de Nederlandse innovatiekracht frustreert en onverantwoord omgaat met schaarse grondstoffen?

Antwoord 4
Ook zonder toestemming van de Europese Commissie is het toegestaan mineralenconcentraat te produceren en toe te passen, zij het binnen de in de Nitraatrichtlijn gestelde gebruiksnorm van 170 kilo stikstof per hectare per jaar uit dierlijke mest. Binnen de pilot kan op dit moment ook ervaring opgedaan met de toepassing bij gewassen die een hogere gebruiksnorm hebben dan 170 kilo stikstof per hectare per jaar. Dit vergroot de onderzoeksmogelijkheden. Ik streef op termijn naar een permanente voorziening waarbij de toepassing van mineralenconcentraat verruimd wordt. Nu steeds meer mest verwerkt wordt, zou het kunnen dat meer aanbod van mineralenconcentraat ontstaat door het verwerken van de waterige fractie tot mineralenconcentraat en water. Zoals gemeld bij de beantwoording van vraag 1 en 2, ben ik met de Europese Commissie in gesprek over uitbreiding van de pilot mineralenconcentraat.

Vraag 5
Zijn er lidstaten in Europa die groene kunstmest wel gebruiken als meststof of grondverbeteraar? Zo ja, welke lidstaten? Bent u bereid om de Kamer voorafgaand aan het Algemeen overleg Mestbeleid voorzien op 23 april 2015 te informeren over de onderlinge verschillen hierin tussen lidstaten?

Antwoord 5
Voor zover mij bekend wordt op dit moment in België (Vlaanderen) en Duitsland onderzoek gedaan naar het produceren naar mineralenconcentraat. In deze landen bestaat er op dit moment uitsluitend de mogelijkheid om dit mineralenconcentraat te gebruiken binnen de in Nitraatrichtlijn gestelde gebruiksnorm van 170 kilo stikstof per hectare per jaar uit dierlijke mest.

Vraag 6
Welke stappen gaat u in Nederland zetten om deze innovatie op brede schaal mogelijk te maken indien de Europese Commissie voet bij stuk houdt?

Antwoord 6
Ik concentreer mij op dit moment op de in het antwoord op vraag 1 en 2 al benoemde drie sporen.

Vraag 7
Bent u bereid deze vragen voorafgaand aan het Algemeen overleg Mestbeleid voorzien op 23 april 2015 te beantwoorden?

Antwoord 7
Ja.